

PRAZNIČNE MASKE

Stojim sredi Londona, natančneje sem pod njim. Stojim na eni izmed platform podzemne železnice in za trenutek se ozrem gor in dol, vidim reke robotiziranih ljudi, kako se po tekočih stopnicah vozijo ven ali notri. Na stotine, tisoče. Reka ljudi. Nad njimi pa praznično okrašena prestolnica, polna kiča in prešerne zabave. Priznam, sovražim praznike. Tako doma kot v tujini. Imam slabe spomine in sem tudi prepričan, da ne bom naredil ničesar s tem v zvezi, da bi si jih umetno polepšal. Tudi takšni ljudje moramo živeti.

Zdaj grem lahko v smer tega, da je vse okoli nas prekleto skomercializirano in namenjeno zgolj izdatnemu potegu denarcev iz vašega žepa. Seveda je! Trgovci ne mislijo v resnici na vašo srečo, ko vam prodajajo zgodbo o prazničnem vzdušju, ki si ga boste lahko pričarali samo ob nakupu tega paketa ali tistega avtomobila ... eh, da ne naštevam. Slabo mi je ob tem in upam, da tudi mnogim od vas, ko vidite to norijo. Ampak ... to ni tista smer, kamor želim priti. Naj bo, naivni naj se zadolžijo preko glave, naj vlečejo na kup vse predmete, to zgodbo že poznamo.

Prazniki so čas, ko pride skupaj cela družina in prijatelji. Ja, seveda. Če jih imate. Tako iskrene družinske člane in tudi prijatelje. Tudi ta zgodba je za mnoge med nami plehka in zlagana. Zato vsako leto v tem času naredim kak zapis za vse tiste, ki nimate dobrih ljudi v svojih družinah, ki nimate desetine prijateljev. Zapis za osamljene ljudi. Zdaj je tak čas. Ker moramo tudi takšni ljudje živeti. In preživeti. Tudi praznike.

Zdaj se počasi vozim skozi mestno središče, v javnem prevoznem sredstvu, v busu. Okoli mene kilovati elektrike v prazno, nadležna razsvetljava izjemno slabega okusa, narejeno potratno po meri primitivnega bogataša, ki ne ve, kaj bi storil z denarjem in ga razmetava. Tako se peljem in namerno ne udriham po telefonu. Seveda opazujem ljudi. Kajpada, poklicna deformacija. Žalostne, izpite,

utrujene. Razmišljam, kje naj najdejo tisto trohico veselja, da bo za preživetje. Imam idejo, kako je lahko tiho in spokojno preživljanje čas ob knjigah in dobri glasbi ravno tista mera praznovanja, ki je po meri tudi takšnega človeka. Mogoče. Raje mir kot norenje. Odmik od ponorelosti tega sveta namesto pijančevanja. Mogoče. Seveda ne za vsakogar, pa vendar za nekatere.

Na telefonskih številkah, kjer sprejemamo tudi klice ljudi v stiskah z obratom koledarja na december že po izkušnjah vemo, da se bo zgodil pritisk. Zgodbe so težke. Zgodbe nasilja, osamljenosti, praznine, izgube, bolečine. Ljudje iščemo sogovornika v teh trenutkih, bolj tihega sopotnika raje kot glasnega zabavljača. Srečni ga nekje najdejo, manj srečni pač ne. Tudi zato so prazniki zame težki, zgodb se je nabralo veliko, celo preveč in težko jih nosim. Skušam stisniti še teh nekaj dni do datuma, ko ne več potrebno nič delati in prepustiti ... zabavi? Ne, v mojem primeru umiku. Ne vabite me na kuhano vino, lučke in druge manifestacije umetnega veselja. Ne bom prišel. Doma bom. Na toplem. Hvaležen za te majhne privilegije civiliziranega človeka kot so poleg toplih radiatorjev še misli dobrih piscev in ta trenutek dober jazz. Ja, zdaj sem že doma, vožnja čez pol mesta je končana. Dan se umirja in z njim jaz. Tako! Zdaj vem, kaj vam želim. Mir. Tisti resnični notranji mir in ne spakedrano navijanje za mir kakšne aktualne lepote kraljice. Torej iskren notranji mir za vsakogar. Reveža in bogatina, tujca in domačina ter tako dalje.

Skoraj sem prepričan, da je lani ob tem času nastal skoraj identičen zapis. Nimam volje, da bi šel zdaj brskat po arhivu, sem pa prepričan o tem. Mislim, da je o tem potrebno pisati in razmišljati vsako leto. Vedno znova. Zaradi osamljenih in žalostnih ljudi med nami. To je naša odgovornost, da jim vsaj sporočimo, da nismo vsi roboti tega časa, ki se prešerno smejimo na ukaz. Ne, nismo vsi takšni. In seveda ... Tudi mi vsi moramo preživeti.

- Matic? Spet pišeš ene in iste stavke, samo malo na drugačen način? In si malo otožen in malo zatežen?

- Mhm. Tako pač je. Tak čas v letu.

- Pa saj je v redu, samo ne razumem ... ne razumem, zakaj?

- Oh, to je pa dolga zgodba. In tudi dolgočasna. Mogoče za novo kolumno.

- Ne, povej mi jo zdaj. Na kratko, če je le možno.

- Uh (globoko izdihnem in zberem misli). Naj ti bo. V resnici je v meni ves čas prisotna temna senca žalosti. Že od nekdanj. Dolgo sem se boril proti njej in jo želel spraviti iz svojega sistema. Pa ni šlo. Samo še slabše je bilo. Potem sem nekje preneham s to borbo in jo začel počasi jemati kot svojo prijateljico, to temno žalost. In zdaj nekako skupaj voziva. Kadar pišem o tem, ji dam veljavo, ji dam pravico do obstoja. Potem je pomirjena, ta moja temna prijateljica, in mi da nekaj časa več miru. No vidiš, zdaj sem ti povedal. V resnici pišem o tem zaradi sebe in ne toliko zaradi drugih ljudi. Malo sem se zlagal goraj. Ne veliko, pa vseeno. Zdaj razumeš?

- Ja. Prav. Tudi, če se malo zlažeš. Pa vesele ... eh, mirne praznike.

- Tudi tebi.

In tako se še ena razprava z lastno vestjo konča v miru, da lahko pritisnem tisto Boccaccievo piko in za letos sklenem.